

Kā strādāt ar komplektizdevumu?

Lai atvieglotu pedagogu darbu, izveidots komplektizdevums, kas sastāv no metodiskā līdzekļa skolotājiem, darba burtnīcas skolēniem un iepakojuma materiālu paraugu somas.

Darba burtnīcas sastādīšanā ievērots sistemātiskuma princips – no izpratnes par to, kāpēc iepakojums ir svarīgs, lai rastu motivāciju mācīties par to, uzzinot, kas ir iepakojums, kāds tas ir, kas notiek pēc iepakojuma izlietošanas, līdz pat uzdevumiem un projektam, kas veicina aktīvu rīcību un rosina uz tādu lēmumu pieņemšanu, kas nodrošina ilgtspējīgu attīstību.

Darba burtnīcu var izmantot divos veidos:

- 1) no sākuma līdz beigām – pulciņu nodarbībās, projektu nedēļā u. tml.;
- 2) atsevišķus tematus vai uzdevumus – skolotājs izvēlas uzdevumus, kuri noder mācību priekšmeta standarta prasību īstenošanai.

Skolotāja paša kompetencē paliek izvēle, kuri uzdevumi ir piemēroti viņa skolēnu vajadzībām un iespējām. Autore ir pārliecināta, ka darba burtnīcas uzdevumi ir piemēroti kā piektās, tā devītās klases skolēniem – viss ir atkarīgs no tā, kā skolotājs organizē mācību procesu.

Šī grāmata paredzēta kā metodiskais atbalsts 5.–9. klašu mācību priekšmetu skolotājiem, gan realizējot dažādu mācību priekšmetu pamatizglītības standartu prasības, gan veicot vides izglītības darbu. Metodiskais līdzeklis veiksmīgi izmantojams, arī organizējot tematiskās klases audzināšanas stundas, projektu nedēļas ietvaros un interešu izglītības jomā, veidojot vides izglītības pulciņus.

Metodiskajam līdzeklim ir sešas daļas.

Pirmajā daļā aprakstīts, kā strādāt ar iepakojuma materiālu paraugu somu – kā izmantot to mācību procesā, kādas ir iespējas to papildināt.

Otrajā daļā iekļauti ieteicamie nodarbību norišu apraksti, strādājot ar darba burtnīcu “Iepako, izpako un tālāk?”, kā arī dažas papildu nodarbības. Atbilstoši tematiem darba burtnīcā katrā aprakstā iekļautas sekojošas sadaļas:

- **Mērķis.**
- **Uzdevumi.**
- **Mācību priekšmets.** Uzskaitīti mācību priekšmeti, kuru standarta prasību īstenošanai piemērota šī nodarbība. (Klases audzināšanas stundas un interešu izglītības nodarbības nav atsevišķi izdalītas, jo jebkura no nodarbībām ir pielāgojama izmantošanai tajās.)
- **Ieteicamā nodarbības gaita.** Aprakstīts, kā autore organizētu šo nodarbību, atstājot skolotājam izvēles iespēju pielāgot to savām un savu skolēnu vajadzībām un iespējām. Nodarbību aprakstos izmantots apzīmējums DB, kas norāda uz atbilstošā temata darba burtnīcas uzdevu-

mu. Autore nav stingri pieturējusies pie 40 minūšu nodarbības garuma, jo skolēni ir ar dažādām spējām un sagatavotības pakāpi, tomēr, pārdomāti organizējot darbu, nodarbību iespējams realizēt vienas mācību stundas laikā, bet garākās nodarbības – divu un vairāku mācību stundu laikā. Izmantojot komplektizdevumu, mācību procesu paredzēts organizēt tā, lai skolēns pats mācītos un atklātu sev jauno – meklētu informāciju, apkopotu to, pētītu, diskutētu, sadarbotos, nevis saņemtu gatavu, apstrādātu informāciju no skolotāja vai mācību līdzekļa.

- **Citas idejas.** Īsi aprakstītas idejas, ko vēl var darīt saistībā ar konkrēto nodarbības tematu, kā arī iespējas turpināt un paplašināt to.
- **Atbildes uzdevumiem.** Dažos tematos, kur tas nepieciešams, sniegtas atbildes un komentāri darba burtnīcas uzdevumiem, lai atvieglotu skolotāja darbu. Nekādā gadījumā nevajadzētu sniegt gatavas atbildes skolēniem, bet organizēt mācību procesu tā, lai skolēni paši nonāktu pie tām.
- **Papildinformācija.** Apkopota informācija, kas varētu būt noderīga kā skolotājam, tā skolēniem (piemēram, ja nav pieejami informatīvie materiāli par attiecīgo tematu). Gatavojoties nodarbībai, skolotājam ieteicams pārskatīt arī citos tematos iekļauto papildinformāciju, kas var būt noderīga. Piemēram, projektam par iepakojuma radītājām problēmām un to risinājumiem var noderēt nodarbībā par iepakojuma attīstības vēsturi iekļautā papildinformācija.
- **Papildu informācijas avoti.** Uzskaitīti informācijas avoti (grāmatas, interneta adreses, bukleti), kuros iespējams iegūt plašāku informāciju par attiecīgā temata saturu.

Temati darba burtnīcā un grāmatā sakārtoti tā, lai, apgūstot tos visus pēc kārtas, skolēni konstruētu savas zināšanas par iepakojumu un tā apsaimniekošanu. Tomēr jebkurš no tematiem ir apgūstams nesaistīti ar citiem tematiem.

Trešajā daļā aprakstītas idejas dažādiem mācību projektiem.

Ceturtajā daļā iekļauti mācību priekšmetu pamatizglītības standartu prasību punkti, kurus var realizēt un nostiprināt, izmantojot tematu “Iepakojums”. Daudzu mācību priekšmetu standartu prasības ir ļoti līdzīgas, piemēram, pētnieciskās darbības pamatu apguve, vai arī papildina cita citu. Atsevišķas standarta prasības papildinātas ar piemēriem to īstenošanai.

Piektā daļa – skaidrojošā vārdnīca skolotājam. (Vienkāršota, skolēniem domāta vārdnīca atrodama darba burtnīcas beigās.)

Sestajā daļā – pielikumā – ievietotas shēmas, kuras var pārskatīt un izmantot mācību procesā.